

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ

ст. викладач Касьяненко Т.В., студентки гр. Ф-91Сігалю А.М.

Найдавнішим та основним видом оздоровлення підприємств, які не задовольняють вимогам нормального фінансово-економічного стану і знаходяться в кризовому стані та проходять процедуру банкрутства, слід вважати санаційні заходи. Основною метою фінансової санації являється відновлення платоспроможності підприємства. Фінансова санація виступає як комплекс заходів відновлення фінансового стану підприємства

Кінцевою метою фінансової санації суб'єкта господарювання є забезпечення його життєдіяльності в довгостроковому періоді. Кількість підприємств які пройшли процедуру санації в Україні надто низька. Ефективність діяльності низки створених установ, які повинні займатися питаннями розширення інституту санації, удосконалення його практичних механізмів, оцінюється фахівцями як недостатньою. При оцінці ефективності санації найчастіше застосовуються кількісні методи. Економіко-статистичні методи та методи фінансово-економічного аналізу в основному базуються на принципі «витрати-вигоди» і передбачають розрахунок таких показників, як термін і показники окупності санаційного проекту, рівень фінансових та інших ризиків, показники фінансового стану підприємства (ліквідність, платоспроможність, прибутковість, автономність тощо). Але ці методи не враховують складний механізм причинно-наслідкових зв'язків. Також існують ще декілька груп методів, які використовуються для оцінки ефективності санаційних заходів: якісні та змішані.

Якісні методи, або їх ще називають експертними, використовуються у разі оцінки якісних ефектів, які не підлягають вимірюванню формальними способами. Такі методи не дають змогу врахувати кількісні показники ефективності санації, а робить оцінку відносною та залежною від індивідуальної, або колективної думки експертів.

Значного інтересу досягли змішані методи. Це комплекс методів, які полягають в спільній обробці якісних та кількісних методів. Змішані методи включають в себе статистичні методи обробки даних, методи вирішення багатокритеріальних задач та методи багатомірного шкалювання. Використання цих методів одночасно, дають узагальнену оцінку ефективності санації. Також

ці методи зручні у користуванні для оцінки ефективності санаційних заходів за відсутності недостатності статистичної бази з банкрутства і санації підприємства певної галузі.

Запропоновані методи щодо фінансового оздоровлення підприємства враховують необхідність одночасного розроблення та реалізації як тактичних, так і стратегічних заходів. Складність кількісного оцінювання зумовлена тим, що окремі показники мають різну динаміку, оскільки на них впливає багато різних факторів, тому визначити рівень потенціалу з абсолютною точністю не можна.

Оцінка ефективності проведення санації підприємств тісно пов'язана також з питанням антикризового управління з діагностики їхнього банкрутства. Було розроблено методи прогнозування фінансової неспроможності банкрутства, одним з них є модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства на підставі застосування методології дискримінантного аналізу фінансових показників вибіркової сукупності підприємств. Ця модель враховує такі показники як: коефіцієнт покриття, коефіцієнт фінансової незалежності, оборотність вкладеного капіталу, коефіцієнт рентабельності операційних продажів за Cash-flow; рентабельність активів за Cash-flow; коефіцієнт оборотності позикового капіталу. Ця модель є доречним при оцінці ефективності санаційних заходів, адже можемо оцінити як змінився фінансовий стан підприємства.

В Україні спостерігається тенденція до збільшення кількості порушених справ про банкрутство. Щоправда, лише 35-45% підприємств, на які подано позови, оголошуються банкрутами. На 53 підприємствах, щодо яких порушено справу про банкрутство, введено процедуру санації за затверджено її план. Але від банкрутства врятовано лише 20 конкурентоспроможних суб'єктів господарювання.

Дослідження можливих та наявних процедур санації підприємств показує, що досягнення цілей платоспроможності підприємства, уникнення його банкрутства за рахунок виключно фінансових заходів стабілізації є малоефективним. Підприємство, яке ставить собі на меті довгострокові цілі зростання, повинно періодично вдаватися до застосування комплексу заходів виробничо-технічного, організаційно-правового, фінансово-економічного та соціально-економічного характеру.

Варто наголосити, що у довгостроковому періоді застосування процедури санації на підприємствах повинно забезпечувати конкурентоспроможність, фінансову стійкість,

інвестиційну привабливість і, як наслідок, зростання ринкової цінності суб'єкта господарювання.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 211-212.